
		УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Медицински факултет Фоча					
		Здравствена нега Смјер лабораторијска дијагностика					
		I циклус студија		II година студија			
Пун назив предмета		ЗАШТИТА У РАДНОЈ СРЕДИНИ И СИГУРНОСТ ПАЦИЈЕНТА					
Катедра		Катедра за примарну здравствену заштиту и јавно здравство - Медицински факултет Фоча					
Шифра предмета		Статус предмета		Семестар		ECTS	
ЗЛ-06-1-020-4		обавезан		IV		4	
Наставник/ -ци		доц. др Мартин Попевић					
Сарадник/ -ци		Мирка Јојић, асистент					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)			Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)			Коефицијент студентског оптерећења S_0^1	
П	В	СП	П	В	СП	S_0	
2	1	0	50	25	0	1,66	
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 30+15+0=45			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 50+ 25+0=75				
Укупно оптерећењепредмета (наставно + студентско): 45+ 75= 120 сати семестрално							
Исходи учења		Након одслушаног и положеног испита : <ol style="list-style-type: none">1. Студенти треба да стекну знања из организације медицине рада.2. Треба да науче које су то професионалне штетности, оштећења здравља и здравствена заштита у радној средини.3. Студенти треба да стекну вјештине које се односе на: испитивање и процјену услова радне средине, професионалних обољења и тровања,4. Треба да знају превенцију неспособности за рад и примјену превентивних мера заштите на раду.					
Условљеност		Нема условљености					
Наставне методе		Предавања, вјежбе, семинар, колоквиј.					
Садржај предмета по седмицама		Предавања: <ol style="list-style-type: none">1. Предмет, за земљи и иностранству. Листе професионалних болести. Права радника по основу професионалних болести и повреда на раду. Најчешће професионалне болести код здравствених радника. Основни појмови физиологије рада. Биоенергетика при раду. Прилагођавање кардио-васкуларног, респираторног и локомоторног система на физички рад. Замор и премор. Мјере за спречавање замора и премора.2. Професионални стрес. Врсте професионалног стреса. Мобинг на радном мјесту. Утицај услова рада на здравље жена и омладине. Медицинске и законске мјере заштите жена и омладине на раду.3. Јонизујућа и нејонизујућа зрачења у радној средини. Дозвољене дозе зрачења. Извори јонизујућег зрачења у здравству. Мониторинг јонизујућег зрачења у радној и животној средини. Акутни и хронични радијациони синдром.4. Професионална респираторна обољења. Прашина као професионална нокса. Пнеумокониозе: силикоза, азбестоза, пнеумокониоза копача угља, техничке и медицинске мјере превенције пнеумокониоза.5. Респираторни иританси. Професионална астма, професионална хронична опструктивна болест плућа, бисиноза плућа, професионални хиперсензитивни пнеумонитис.6. Професионална токсикологија, основне карактеристике професионалних интоксикација. Интоксикација металима и њиховим једиљењима.7. Професионално тровање токсичним гасовима и мјере заштите.8. Професионално тровање органским растварачима. Професионално тровање пестицидима и мјере заштите.					

¹Коефицијент студентског оптерећења S_0 се рачуна на сљедећи начин:

а) за студијске програме који не иду на лиценцирање: $S_0 = (\text{укупно оптерећење у семестру за све предмете } 900 \text{ h} - \text{укупно наставно оптерећење П+В у семестру за све предмете } \text{h}) / \text{укупно наставно оптерећење П+В у семестру за све предмете } \text{h} = \text{.}$ Погледати садржај обрасца и објашњење.

б) за студијске програме који иду на лиценцирање потребно је користити садржај обрасца и објашњење.

	<p>Штетни ефекти буке и вибрација на организам радника. Професионална обољења коже.</p> <ol style="list-style-type: none">Професионални трауматизам. Узроци и извори повреда на раду. Индекси фреквенције и тежине повреда на раду. Превенција повреда на раду. Медицинске и техничке мјере превенције. Лична заштитна средства.Болести у вези са радом. Дефиниције и класификације Светске здравствене организације. Узроци болести у вези са радом. Ергономија на радним мјестима. Значај ергономије за превенције болести и очување радне способности.Услови, ризици и захтјеви рада у здравству. Специфични проблеми заштите запослених у здравству. Оцјењивање радне способности – општи принципи. Индикације за оцјену радне способности. Законска регулатива у Републици Српској и земљама у окружењу.Оцјене привремене и трајне радне неспособности код болесника са најчешћим кардиоваскуларним, респираторним, психијатријским и другим обољењимаПроцјена ризика на радном мјесту и у радној околини. Врсте ризика, домаћи прописи и директиве Европске уније.Израда акта о процјени ризика на радном мјесту и у радној околини. Контрола и управљање ризиком у здравству.Домаћи и међународни прописи и препоруке о здравственој заштити радника. Препоруке Свјетске здравствене организације, конвенције Међународне организације рада и директиве Европске уније.		
	<p>Вјежбе:</p> <ol style="list-style-type: none">Радна анамнеза и специфичности прегледа радника обољелог од професионалних болестиПрофесионалне штетности и ризици радног мјеста. Анализа и евалуација резултата микроклиматских мјерења, прашине и хемијских штетности у радној средини.Приказ и евалуација резултата мјерења буке у радној средини. Приказ аудиометријских налаза код професионалног оштећења слуха.Мјере заштите на раду. Приказ колективних и личних заштитних средстава на раду.Приказ медицинских налаза код особа изложених јонизујућим зрачењима. Приказ филм и ТЛД дозиметара и резултата мјерења доза зрачења. Приказ и анализа мјерења извора јонизујућег зрачења у здравству. Анализа примјењене заштите од јонизујућег зрачења у радној средини.. Анализа листа професионалних обољења: Републике Српске, Србије, Црне Горе, Хрватске, Словеније, Македоније и важнијих земаља Европске уније. Сличности и разлике у поменутих листама.Превентивни љекарски прегледи радникаПрофесионална респираторна обољења. Приказ случајева са пнеумокониозама. Демонстрација сета радиографских снимака различитих категорија пнеумокониозе плућа: силикоза, азбестоза, и упознавање студената са Међународном радиографском класификацијом.Професионална респираторна обољења. Приказ случаја професионалне астме и професионалне хроничне опструктивне болести плућа.Професионална токсикологија. Приказ случаја професионалног тровања металима и пестицидимаПрофесионална токсикологија. Приказ случаја професионалног тровања органским растварачима и гасовима.Професионална обољења коже. Семинар, симулација случаја професионалног контакт дерматитиса.Професионални трауматизам. Анализа пријава о повреди на раду. Израчунавање индекса фреквенције и индекса тежине.Професионална обољења радника у здравству. Семинар- симулација случаја вирусног хепатитиса и хроничне рецидивантне уртикарије.Оцјењивање радне способности. Приказ случајева медицинске документације са оцјеном радне способности. Попуњавање образаца за упућивање осигураника на вјештачење радне способности у фонд Пензијског и инвалидског осигурања.		
Обавезна литература			
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)
Vidaković Aleksandar i saradnici.	. Osnovi medicine rada, CIBIF, Beograd 2007.	2007	
Pavlović M, Vidaković	Ocenjivanje radne sposobnosti, Elvod-print, Lazarevac	2003	

Aleksandar i saradnici.:	2003.		
Barry S. Levy, David H. Wegman, ed.	Occupational Health, Recognizing and Preventing Work-Related Disease and Injury, Lippincott Williams&Wilkins, Philadelphia 2000.	2000	
Допунска литература			
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента	Бодови	Проценат
	Предиспитне обавезе		
	присуство предавањима/ вјежбама	10	10%
	Семинарски . рад	10	10%
	колоквијум	30	30%
	Завршни испит		
	Усмени и писмени	50	50%
	УКУПНО	100	100 %
Датум овјере	(унијети задњи датум усвајања овог силабуса на сједници Вијећа)		